Székesfehérvár, 1911. XVIII. évfolyam, 105. szám. Szombat, szeptember 2.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak: 1 évre 16 kor., 1/2 évre 8 kor., 1/4 évre 4 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Tanév elején.

A két hónapi iskolai szabadságnak vége van. Ujra az a gyötrő gond tolakodik a szülők lelkébe: mit csináljanak a fiaikból? Mindegyik lelkében az a vágyakozás él, vajha az életben dus kamatait hozná meg az az áldozat, melyet a szülők oly sok küzdéssel gyermekeikre költenek.

Az élet nehéz. Napról-napra drágul a kenyér. Megszerzése egész embert kiván. Erőset, aki nem fárad el az élet küzdelemben, ügyeset, aki e harcban nem marad alul, hanem aki az életét széppé, gondtalanná tudja varázsolni, a pénzszerzés örömeiben. A gyermekeket szerető szülők fohászos sóhajaiban ott vergődik az a gondolat: vajjon milyen pályára adják szivük magzatát, hiszen a pálya jól megválasztásától irányitódik jobbára a szerencse is.

Az elhatározás pedig nem könnyü. Itt is, ott is a panasz, hogy ez, meg amaz a pálya tulzsufolt. A tülekedés, a protekció-hajsza nagy mérve, a hasztalan kilincselés sikertelensége szinte mementóképen figyelmeztetik a szülőket: ne add a fiadat jogásznak, mert okleveles ügyvédek mennek el napidijasoknak, ne add tanárnak, mert ezrével vannak állás nélkül, ne add hivatalnoknak, mert egész életén át a gyötrő gond lesz a része.

Nagyon hálátlan munkát végez az a szülő, aki a gyermek sorsát a véletlenre bizza, a gyermeket hajlama ellenére valamely pályára erőszakolja. Ezekből lesznek a tucatemberek, akiket az egyre sulyosabbá leendő élet megőröl, mert rajtuk az erősek, a tehetségesek keresztülgázolnak. A gyermekhez lehet okos, meggyőző szót intézni: de görcsösen ragaszkodni a magunk akaratához — a gyermek hajlama ellenére, végzetszerü.

Az a régi rendszer, mely csak a hivatalnokot tudta és látta urnak, ma már mulófélben van, mert annyi hivatalnok nyomorusága igazolja: hogy a titulus miatt nem szabad és oktalanság lenézni a kenyérszerző mesterember szerszámát. Nem különösen akkor, mikor a produktiv munka értéke egyre növekedőben van.

Mindenütt keresik és megfizetik a képzett iparost. Ennek a tere az egész világ, a hivatalnokénak pedig rendszerint csak a hazai hatóságok szobái, ahol a diplomás emberek kálváriát járnak, csakhogy egy darabka kenyérhez jussanak.

Oktalanság a titulusért egy egész életen át nyomorogni. Olyan titulusért, amely ma már okos emberek előtt nem is imponál, mert a dolgozó munkásban éppen olyan hasznos polgárát látja a hazának, mint aki szellemi képességeivel szolgálja a köz javát.

Aki tehát erőszakolja a gyermeket az iskolába a diploma után s nem törődik azzal, hogy a vergődő, a bukdácsoló gyermek mint válik tucatemberré diplomával a kezében, az a szülő pénzét az ablakon dobta ki és egyben keserü sorsát ásta meg annak, akit szeret.

Ma, mikor a technikai pálya nagy jövővel kecsegtet még a mi agrár államunkban is, szeretnők a szülők figyelmét odairányitani, hogy fiaiknak technikai pályát válasszanak: feltéve, hogy fiaiknak erre kedvük, hajlamuk van. Pénzzel járó kereseti ág: a vegyészeti ipar is, ahol a munkást igen jól fizetik. A technologiának bármely ága, a gépipar fokozatos fejlődése az ötvös művészet, az épitő ipar, mindmind aranybánya. Nem sporadikus esetek, hogy diplomás emberek hagyják ott az iroda irósztalát és váltják fel a pöröllyel vagy a mészáros taglójával. A pápai ügyvédből lett suszter példáját követik már a nyomoruságát megunó hivatalnokok, akik azt látják, hogy az ügyvédi klienturából csak egyesek élnek gondtalanul, a tanár egész életén keresztül kinlódik, míg bejut a VII-ik fizetési osztályba, az orvos kénytelen menekülni a nagyvárosból falura, mert egy házban 4—5 konkurrense van

Veletek van az Isten . . .

— *A „Fejérmegyei Napló" eredeti tárcája.* —

Margit, a szőke csoda, valami ideges vágyakozással óhajtotta már a csöndet. Olyas valami után áhitozott, ahol nincs semmi zaj, társadalmi nyüg, vagy fényüzés, ha ugyan fényüzésnek lehet nevezni azt a sok vendéglátást, szinházba, korzóra, hangversenyre és zsurrajárást, mely ezer változataiban is végre sablonná válik s az érdeklődés központjában álló asszonyt, a törékeny idegrendszert öli.

Meg kell adni, hogy ura elég jó férfi, pazar bőkezüséggel szórja aranyait a selymekre, utakra, más uri passziókra, lakása is a művészek kincsesháza, melyben a gondtalan élet biztositéka: az anyagi bőség kézen fekvő, mégis ugy találja a szőke csoda, ahogy őt férje ura flörtölő barátai nevezik, hogy sem a brilliánsok, sem a nagyvárosi uri kényelem nincsenek igényére. Valami sajátságos rángás cikázik át habfehér testén, valahányszor a gyermekkori barátnő, Pápai Nagy István tanitó felesége ir a faluból.

Ez a csöndes, cseresznyefeketeszemü ábrándos asszony az ötödik gyermeket szoptatja már és most is olyan áradozással, olyan végtelen nemes egyszerüséggel irja le a családi otthonát, azt a szeretetet, mely ott él a meleg lelkében egy barna kis igényü tanitó iránt, aki még csak nem is gavallér, mert esztendőkig jár egy-egy öltözet ruhában, nem is áldozatkész, aki az ő Ilonkájának valami párisi divat után készitessen ruhát, hanem megvannak azzal, ha Ilonka valami batiszból üti össze a falusi izlés igazán szalonképtelen toáletjét.

Micsoda naivitással irja le a gyerekei buksi fejét, az arcuk alma pirosságát, melyet ajkukra von a falu levegője, talán egy tál krumpli, mely előttük gőzölög.

Ez a csoda asszony megrogyan a dologban, hozzá áll a mosóteknőhöz, aki valamikor francia novellákat forditott, ecsettel dolgozott s fényes budoárról álmodott. Ez az asszony, aki havonkint 41 forintot kap szivarra se költő, a krajcárokat fogához verő urától, unosuntalan arra kéri Margitot, méltóságos Cséffay Tibor cs. és kir. kamarás feleségét:

— Gyere el egyszer Margit, nézd meg a szegény emberek boldogságát.

Menne a szőke csoda, de férje ura már kijelentette:

— Ugyan édesem, hogy mehetne el maga azok közé az emberek közé? Aki Mihel Angelo képeiben gyönyörködhetik, nem megy szobafestőkhöz szépet tanulmányozni. Különben én ugy látom, hogy ennek az erőltetett szives vendéglátásnak valami stréber szándéka van? A tanitó arra számit, hogy az én asszonykám összeköttetése révén, majd kiemelem tanitó uramat a sárfészekből, hogy valami nagy iskolához helyezzem igazgatónak, mert már érzi, hogy pereputtyával nem bir megélni a fizetéséből. Az asszony meg határozottan a pumpolás benyomását teszi. Teszi pedig azért, hogy Ön meglássa a nyomoruságot, kinyissa a tárcáját és oda szórjon a ruhátlan gyermekeknek egy-két ezrest. Ezt megteheti maga a nélkül, hogy a nyomorság ez orrfacsarintó szagát tapasztalja, ugy is, hogy postán elküld egy-két forintot a jobb sorsra érdemes asszonynak és ártatlan gyermekeinek.

És a szőke csoda hiába kérlelte, hogy egyszer meglátogatja Pápai Nagy Istvánékat, csökönyös érvei után egyszer aztán gorombán kelt ki a kamarás.

— Ugyan-ugyan. Hogy lehet ilyen gyerekes ostobasággal forszirozni egy utazást, amely sem testileg, sem lelkileg nem tenne jót Önnek. Nézze Margit, abban a libasoros faluban nekem valami kellemetlen ismerősöm, Endrey Kázmér gróf él,

Sövegjártó János

Hazai és Rumburgi vászon áruháza. Szfehérvár, Barátok épülete, AZELŐTT: Özv. HANEL ANTALNÉ.
Agy és asztalnemüek, Franczia batiszt, Angol Zephyr, Szines és fehér ruha vásznak a legolcsóbb szabott árakon. Ugyanitt tanuló fiu felvétetik.

Mai lapunk 6 oldal.

00000503

s a kenyérszerzés annyi piszkos harcot, annyi ellenséget csinál.

Látjuk, tapasztaljuk, hogy a kis hivatalnok sorsa pedig valósággal kétségbeejtő. A kor megköveteli tőle az igényes életet, fizetéséből nem bir haladni az áramlattal, amit aztán a nyomasztó adósság követ. Egy egész élet vergődése vált ki szomoru panaszkodásokat a jobb sorsra méltó emberek lelkéből, amelynek eredménye, sokszor az élettel meghasonlás.

Nem mondjuk, hogy valamennyi iparos sorsa eldorádó. De az bizonyos, hogy inkább nyilik alkalom a pénzszerzéshez az ipar terén, főleg nálunk, ahol az ipar kezdetleges s igy a jó munkást keresi, mint hivatalnoki téren, ahol az államnál éppen ugy, mint a megyénél, a városnál, igazán nagy küzdéssel jut az ember kenyérhez. Ha meg is van a protekció, amely gyermekeinket hivatalba juttathatja, meg kell gondolni: hogy az iparosnak, a kereskedőnek nem kell protekció, őt a pályáján a munkájának értéke viszi előre, amely öntudatnak is becsesebb, mint kilincselésből, protekcióból lettünk valakik.

Ám ne higyjük, hogy az iparos képzettség nélkül is emberré lesz. Igen: végezzen az a fiu iskolákat, mert ma az iparos is csak akkor ugy, tud existenciát teremteni, ha értelme, képzettsége van, amellyel üzlete szellemi életét irányithatja. Nem a rossz, a hanyag tanulókból lesz iparos, hanem a tanuló, a pályáját kedvelő ifjuból, akiben van értelmi fejlettség ahhoz, hogy mesterségét művészivé fejlessze.

Ha eddig a fokig jutott, kétségkivül a mesebeli aranyeső hull a zsákjába, amit lépten-nyomon látunk, különösen igy tanév elején, mikor éles körvonalát az a gondolatkör mutogatja, amely ma már nem ismeretlen, nem népszerütlen.

A pályaválasztó szülők és gyermekek gondolatvilágát szeretnék megtölteni a produktiv pálya megszerettetésével.

Ez a pályaválasztó ifjuság szerencséje, mindnyájunknak öröme volna.

A kolera.

Irta: **Bierbauer Viktor dr.** városi főorvos.

(Vége.)

A kolera-járványoknál két typust különböztetünk meg az explosiós és érintkezési epidémiákat. Az explosiós epidémia tömeges megbetegedésekkel jár. Ezeket csakis a rossz ivóviz okozza, mely koleracsirával fertőzött. Az érintkezési epidemiák mindig behurcolás, betegember ürülékei, kolera méreggel fertőzött tárgyak, (ruhanemű, élelmiszer stb.) vagy az ezekkel való érintkezés utján keletkeznek. Először a betegemberrel érintkezők kapják el s majd az ezekkel való érintkezők betegednek meg s adják igy tovább a ragályt. Az ilyen gócpontok rögtön ki is mutathatók. Van eset, hogy egyes szomszédságot átugorva egész távol, máshol jelentkezik a ragály. A modern közlekedés, a lappangási szak (2—6 nap) ezen dolgot kellőleg megmagyarázza.

Sokszor szóba jött, hogy a kolera miért válogat az évszakokban? Az idei erősen meleg nyár, a folyton tartó napfény — esetleg — sok kolerabaktériumot tehetett tönkre, de a következő, napfény nélküli nedves ősz, ha különösen enyhe fog lenni, meghozhatja hozzánk is (és miért kerüljön ki esetleg minket? —) e ragályt, a mi az előbb leirtakból bőven kitünik. Kérdezik miért kerüli ki a gazdagabb osztályt s miért jár a kór is a szegény néposztálynál? Ez is elég magyarázatot talál az előbb irtakban.

Az ilynemü kérdések jogosultak voltak addig, mig a kolerakór okozóját, a kolerabacillust nem ismerték. Most már nehézségbe egyáltalán nem ütközik és problémát nem képez ennek a megfejtése és pedig azért, mert a koleravibrió élet tulajdonságai szerint a hygienikus intézkeintézkedéseknek ellentállni nem tud. Ellenkezőleg szaporodásra a nyirkos, szennyes dolog előnyös, rossz élet már a zsufolt lakás, a szegénység, kellő táplálékhiány, az előirt védekezés be nem tartása stb. stb. a kórcsira szaporodását csakis támogathatják.

Most a magyarországi járványokra akarok kitérni még végezetül, mert a székesfehérvári és fejérmegyei járványokról irt már tavaly egy szakember egy másik érdemes lap hasábjain s az még élénk emlékezetben van.

A kolera hazája valószinüleg a Ganges delta. A legtöbb történetiró ugy mondja, hogy ezen a vidéken a kolera téjkor. Innen terjed aztán szét. Már 1816 ban emlitik s ezen járvány 7 év alatt az egész világot bejárta. A történelem ugy tanitja, hogy Albert király Neszmélyen vigyázatlan dinnyeevés következtében hirtelen meghalt. Hadseregében valami ragályos bélbaj uralkodott. Lehet, hogy kolera volt, esetleg vérhas, ma már nem lehet megállapitani.

Az első járványt hazánkban 1831—32-ben hurcolták be Orosz-lengyelországból Mármarosba. Megbetegedett 536,517 egyén, ebből meghalt 237,641 egyén, 48 vármegyében.

A második járvány 1836 ban volt s Fiuméből hurcolták ide. Fertőzve volt 25 megye, megbetegedett 74,345, meghalt 42,983 ember.

A harmadik járvány 1848—49 ben Oroszországból Romániám át jutott hozzánk, különösen az orosz hadseregben pusztitott. Statisztikai adatok erről nincsenek.

A negyedik 1854—55-ben Ausztriából származott hozzánk. Semmi bizonyos adat nincs.

Az ötödik 1866—67-ben Pozsony megyében lépett fel, állitólag a német hadsereg hozta be, a hova Oroszországból került, 49 vármegye, 18 törvényhatósági város szenvedte végig. Megbetegedett 158,700 egyén meghalt 70,000.

A hatodik 1872—73 ban grasszált. Ismét Mármaros volt az első fertőzött megye, behurcolva Oroszországból és Galiciából 450,000 betegüléssel és 190,000 halálozással.

A hetedik 1886 ben volt. Az első eset Fiumében jelentkezett s aztán Győrben terjedt el. Olaszországból munkások hozták be hozzánk.

A nyolcadik 1892 ben Budapesten lépett fel, lement a Duna mellett Titelig, 24 vármegye volt megtámadva, Székesfehérvárott 3 eset fordult elő. Megbetegedett 2464, elhalt 1344.

A kilencediket 1893-ban hurcolta be Galiciából Szatmármegyébe egy ismeretlen csavargó. Főleg a Szamos melletti községek fertőződtek.

A tizedik 1910-ben, a mult évben volt s ez élénk emlékünkben él még ma is. Megyénket is szeptemberben lepte meg. De a megyei főorvos, az első és másodfoku egészségi hatóságoknak energikus fellépése, fáradtságot nem ismerő, éjt és napot eggyétevő munkássága a baj terjedését megakadályozta ugy, hogy csak szórványos esetekről beszélhetek. Hála nekik ügybuzgalmukért.

Városunknak is volt két parádés koleraeset, az egyik Budapesten gyomorrontás következté-

---

akinek több adóssága van, mint hajaszála, de a származására büszkébb, mint a walesi herceg. Ha megtudná, hogy az én feleségem mosogató asszonyok látogatására jár, ide fenn a klubban, az országgyülésen nem volna maradásom, ez a koldus gróf kinézne az uri gőgjével.

— De mikor engem keresztanyának hivott ez a jó asszony, akinek sorai ma is ugy esik szivemnek, mint az a harmatos, jó illatu virág, melyet tiszta kezek szednek.

— Küldje be nekik az ajándékot. Ha ezer koronát mellékel a leveléhez, a pap költsége is benne lesz és Ön nélkül is meglesz a keresztelő.

Ám a szőke csodát nem győzte meg ez az érvelés.

Ha igaz az, hogy a kamarás letud rándulni minden hónapba ahhoz a nőhöz, akihez valamikor gyöngéd kötelékek fűzték, akiről ő most sem hiszi el, hogy viszonyt ne folytatna Cséffay Tibor cs. és kir. kamarással, akkor ő elmehet ahhoz a harmatos, napsugaras lelkü tiszta asszonyhoz, aki őt hivja, tőle nem irtózik, mint az a másik.

Hamarosan aztán, mikor a kamarás ujra lerándult a régihez, csomagolt és utazott ő is. Valami édes vágyakozás vitte a faluba. Nem volt hiradással, hadd lepje meg Pápai Nagy Istvánékat, annál nagyobb lesz a meglepetés.

Persze arra nem gondolt a naiv, tudatlan asszonyka, hogy megy be ő az állomásról a Szaharán. Valami suttyó gyereket fogadott aztán, a ki talicskán betolta a csomagokat, ő meg utána bandukult Pápai Nagy István lakásáig.

A lakás már kivülről meglepte. Az iskolában laktak Pápai Nagy Istvánék, abban a nagy iskolában, melynnk nyolc zsalus ablakából kinyilt muskátlik mosolyogtak a léckeritésen át az utcára. A keritésen belül tea és piros rózsák termő fáinak illata áradt.

A kapun belül a tiszta udvar. Nagy eperfa árnyában mosott a tanitóné. Gömbölyü karján feltürt dologba való bluz, testén egy viseltes szöknya volt, az is olyan csatakos, vizes. Körülötte négy cseresznyétől maszatos pufók gyerek játszott a homokban, majd odébb egy bölcsőben alkalmasint a baba aludt, az a kis pogány, aki még nem volt megkeresztelve.

A szőke csoda mihelyt belépett, megismerte a régi barátnőt s már messziről kiáltotta:

— Adj Isten Ilonkám!

A meglepetés, a szégyen pirja öntötte el a tanitóné arcát, a hogy ez a másik uri asszony megjelent.

Nem tudott védekezni, mert ez a másik arra a csatakos asszonykeblére omlott és csókolta a védekező száját.

— Semmi édesem, semmi. De hol vannak a gyerekek? Nini itt vannak!

És előlépett négy masztos, pufók gyerek, piszkosak, mint az ördögök, de egészségesek mint az eleven élet.

Az egyik félrehuzódott még az anyja szoknyájába kapaszkodva, a nagyobbik kezet akart csókolni, de a méltóságos asszony ölbe kapta, megcsókolta.

— Édes Margitom, ne haragudj, hogy igy találsz. Azonnal intézkedem, hogy megfelelő formában fogadjalak.

Az alatt a tanitó is előkerült, amugy szurtosan a méhesből, vagy a malacoktól.

Egy rövid negyedóra és a gyerekek is, az asszony is, a férfi is ragyogó tisztán fogadták a nagy ur feleségét. A sürgő-forgó tanitónő a vacsorát is elkészitette.

Micsoda fohászkodás, példás rend fogadta azt az egyszerü étket, amit az asztalra vittek. Imádság, példás viselkedés és a családi életnek belső melege tünt fel az uriasszonynak és a mig egy-egy pillantást vetett a szükszavu, annál melegebb szemü családapára, a gyerekeket csókolgató barátnőre, ugy érezte, hogy az ő szivét fogja, szoritja, marcangolja valami.

Majd mikor a baba is jelentkezett nyöszörgő hangján és anya felkapta az ő „aranyos bogarát" és a kis angyalka álmos, majd mosolygó ibolya szemét kitörölte, csókolgatta, szeretett volna egy könnyet ejteni, de visszafojtotta, mert nehéz volt e percben nagyon és épen ezért fájt.

Vacsora után az a sok szép szó az asszonyhoz, az a megelégedő szempár a férfihez, akit egy egész község szeretete vesz körül, a gyerekek csimpajkodása, majd szép rendben az ágyba vonulásuk, mind megannyi hangos zsurnál, estélynél ünnepibb, szebb, gazdagabb és költőiebb volt, mint a Dunasoron a palotában.

Már menni, menekülni, rohanni szeretett volna, mert érezte, hogy elég a lelke, pedig itt nem a békétlenség tüze lángol, hanem a szeretetté, mely csak őt perzseli, de ezekét megvilágitja és széppé teszi.

És amikor harmadnapra a vonatinduláskor kezüket lobogtatták a tanitók, csókot dobáltak a gyerekek, a szép szőke asszony mosolygó arccal intett vissza és mintha mondta volna:

— Veletek van az Isten. Nektek adta meg a menyországot.

Verner János.

00000504

ben a vonaton kapott heveny bélhurutot, a másik Pécsről jövén érintette Mohácsot s ez 6 napi gyaloglás után koleratüneteket akart mimelni. Mindkettőt a kolerabarakkban ápoltuk nagy parádéval s kietetve, 6 nap után, a fürdő kényelmeinek kiélveztetése után sorsukra bocsájtottuk.

Vajha az idei félelmünk is csak télelem maradna s nem megijedés.

6. Védekezés.

Most már igen rövid leszek.

A fertőzés a szájon át történvén, az egyéni védekezés könnyű.

A kezek mosása, esetleg az ajkak és száj kimosása étkezés előtt szükséges. Gyanus tápszerek felmelegitése, rossz ivóviz mellőzése fődolog. A legszorgosabb tisztaság magunkra, családtagjainkra, háztájunkra elkerülhetlen föltétel.

A mértékletes életmód, rendbentartása a gyomor és bélműködésnek ezáltal elősegitve lesz. Ha a gyomor tul telittetik, az emésztő nedv nem képes oly mértékben mint rendesen az emésztést elvégezni, igy itt pangás állván be, sok kellemetlenségnek lehet okozója s a gyomorsav nem levén elégséges, a bejutott kolerabakteriumokat nem teszi tönkre s igy bejutva a vékonybélbe szaporodása föltétlenül beáll. Igy van ez a sok ivásnál is. A gyomorsav felhigulva bakteriumölő képességét elveszti.

Zsiros étel kerülendő, mert a zsir bevonja az ételpépet s igy a gyomorsav nem igen kerülvén hozzá, nem emésztődik meg, bejutva pedig a vékonybélbe, különösen ha izgató füszer is van benne (sok paprika, bors stb.) a bélfalat izgatják s tág teret nyitnak az esetleg bejütött bakteriumoknak. A sok alkohol is hátráltatja az emésztést, cognac, pálinka stb.)

Az általános védekezésnél fődolog:

1. Kifogástalan ivóviz, (ha a viz rosz, felforralandó s lehütés után élvezendő, avagy jó minőségü ásványviz.)

2. Az ürülékek desinficiálása (különösen hasmenésnél.)

3. A város tisztántartása (lakások, udvarok, kényelmi helyek stb.)

4. Zsufoltság megakadályozása (lakások az egészségi követelményeknek legyenek megfelelők.)

5. Az élelmiszerek pontos ellenőrzése.

6. Járványkórházak és elkülönitő helyek létesitése (betanitott személyzet.)

7. Fertőtlenitő helyiség (gépek stb.)

8. Bakterium vizsgáló hivatal (Budapest IX. Gyári ut.)

9. Az egészségügyi közigazgatásnál pontos szolgálat.

10. A közönség, különösen a köznép felvilágositása; engedelmesség a közegészségi közegek rendelkezéseinél.

A behurcolás megakadályozásánál a belügyminiszter eléggé erélyesen intézkedik ugyan, de miután nincs szabály kivétel nélkül ugy itt sincs teljes és pontos ellenőrzés, mert vannak utasok a kik a rendelkezést kijátszák s kerülő uton jönnek meg, hogy az 5 napi ellenőrzést kikerüljék.

Mindenki iparkodjék lakását pontosan, tisztán tartani, mindenki étkezés előtt kezeit szappannal tisztára mosni, udvarát háztáját nap-nap után szorgosan tisztitani, a kényelmi helyre ne sajnáljon gyakran (hetente 2-szer) mésztejet önteni, de ne ½ litert, hanem egy egy kannával, ne egyék nyers gyümölcsöt, szóval tartsa be a ministeri hasznos tudnivalókat a koleráról s ugy azt hiszem az idén is megszabadulunk a járványtól. De ha a sors ugy hozná magával, hogy bennünket is meglátogatna, az előirt vagy előirandó szabályoknak habozás nélkül vessük magunkat alá, tartsuk ke a disciplinát, mert a város orvosi kara, az I-ső és II. foku egészségi hatóság csak jót akar s ha szigoru lenne, e szigorusága csak felelősségének tudatában történik

Hála Koch Róbert tudományos buvárlatának, alig ismerünk ragályos betegséget, mely a védekezésre kedvezőbb kilátást nyujtana, mint a kolera. A világ talán egyszer meg fog szabadulni végleg a kolerától, ha sikerül főfészket a Gangesdelta vidékét a kultura terjesztésével megvilágitva, annak áldásait odáig eljuttatni, hogy a kolerabacillusokat ott kiirtkezésük alkalmakkor tönkretehetjük.

Megszivlelve az általam elmondottakat a közönség és az egyes ember levonja Koch tanitásának, fölfedezésének következményeit, s közülünk orvosok közül azt a helyet, melyre a védekezés érdekében a sors állitotta, fáradhatlan szorgalommal, akaraterővel, a tanok kellő ismeretének tudása mellett, melyek ezen munkásságot megkövetelik, — bizhatunk abban, hogy pusztitó járványok a lehetetlenségek közé fognak tartozni, hogy a magam, mint társaim nevében, támogatva városomnak elöljárói, az I. és II-od foku egészségi hatóságának jóakaratától, hiszem, reménylem, tudom, hogy utját vágjuk e ragályzó kór pusztitó járvánnyá fajulásának.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hirek.** *Prohászka Ottokár* dr. megyéspüspök több napi tartózkodásra tési birtokára utazott.

Khuen-Héderváry Károly gróf, miniszterelnök pénteken délután Sárosdról — ahol sógorának, gróf Eszterházy Lászlónak a látogatására volt — automobilon városunkon keresztül Budapestre utazott. A miniszterelnök, azért tett ily kerülő utat, hogy Grohmann Lajos jószágkormányzót, kinek itt dolga akadt, behozza városunkba.

— **A Jézus Szive templom** fölszentelése szeptember 17-én, vasárnap lesz. A felszentelést *Prohászka Ottokár* dr. megyéspüspök végzi.

— **Kinevezés.** A megyéspüspök Csúcs István papneveldei lelkiigazgatót a javitóintézet hitoktatójává nevezte ki.

— **Esküvők.** Tegnap vezette oltárhoz Richter Imre stubnyai állami elemi iskolai tanitó Reichenbach Emilia tanitónőt, Reichenbach Ferenc csákvári igazgató-tanitó leányát a csákvári plebániatemplomban. Az esketést Scheirich Antal szemináriumi alkormányzó, a menyasszony nagybátyja végezte megható beszéd kiséretében.

Kováts Lajos vaskereskedő szeptember hó 2-án délután 4 órakor tartotta esküvőjét a székesegyházban Özv. Stibár Károlyné szép és kedves leányával Mariskával. Az esketést Lakatos Frigyes dr., bicskei plebános végezte, ki megindító beszébet intézet az ifju párhoz.

— **A Jézus Szive templomára** *Prohászka Ottokár* dr. megyéspüspök 300 koronát volt kegyes ajándékozni.

— **Papi lelkigyakorlatok.** Tegnap reggel lett vége a fejéregyházmegyei papság négy napi lelkigyakorlatának, a melyen a papság soraiból körülbelül hatvanan vettek részt, tehát többen, mint az eddigi években szokás volt. A szentbeszédeken mindvégig résztvett Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök is, a kinek a szentgyakorlatok végén a papság nevében Herbszt József perbáli plebános, c. kanonok mondott klasszikus szép latin beszédben köszönetet. Ő volt tolmácsa a papság érzelmeinek Klaucz György dr. szemináriumi igazgatónál, valamint Áronfy Ferenc lazarista atyánál. Az utóbbi életéből érdekesnek tartunk elmondani egy epizódot, azt az utat, a mely őt a Bend kebelébe vezette. Áronffy Ferenc 16 évvel ezelőtt mint a pécsi egyházmegye növendékpapja, a budapesti központi papnövelde kiváló theologusa volt. Akkor tájban kerültek a lazarista apácák a pécsi egyházmegyébe Bakócára. A Rend akkor még a kezdet nehézségeivel küzdött hazánkban. Különösen nagy baj volt, hogy a rendházakban nem voltak áldozópapok. A lazarista Rend vezetősége ekkor felszólitotta a bakóczai apácákat, hogy imádkozzanak a jó Istenhez rendjük számára a papokért. A buzgó, ájtatos apácák elkezdték ostromolni az eget, hogy ajándékozza meg a szent ügyet arravaló munkásokkal. Akkoriban került Bakóczára káplánnak Áronffy Ferenc s ugylátszik, hogy az imádság használt, mert a buzgó fiatal pap rövid idő mulva letette a világi papok talárját és lazarista lett. Helyébe jött Vaszary Béla káplánnak, aki szintén a budapesti papnöveldének volt fényes tehetségü növendéke. A lazarista atyák kolostorai még mindig munkások után sóvárogtak s az imádság ereje működött, egy szép napon Vaszary Béla is lazarista lett. A káplání állásban ismét egy szép tehetségü és rendkivül kellemes modoru fiatal pap lépett nyomába. Ekkor azonban a felsőbbség közbeszólt és szigoruan meghagyta az apácáknak, hogy szüntessék be az egek ostromlását s valahogyan el ne imádkozzák a megyének ezt a derék papját is. Az apácák hajlottak a szóra, de azért büszkén mondják, hogy a budapesti lazarista rendház kitünő főnökét, a népszerű, lebilincselő szavu missiós szónokot az ő imádságuk emelte ki a világi papok sorából.

— **Polgármesterek kongresszusa.** Sopronban a polgármesterek f. hó 18-án kongresszust tartanak, melyen városunkból dr. Saára Gyula polgármester és dr. Kisteleki Károly tisztifő ügyész vesznek részt.

— **Kik pályáztak?** A Szt. György közkórháznál megüresedett alorvosi állásra két pályázat érkezett be. Az egyik Joó Imre budapesti lakos szigorló orvosé, a másik dr. Thoman Simon budapesti honvédhelyőrségi alorvosé.

— **Az uj árvaház ügyében.** A Nagy Sándor-féle hagyaték, a mely idestova megüti a fél millió koronát, gyors munkára hivja fel a város vezetőségét. Saára Gyula dr. polgármester a jövő keddre 10 órára összehivta az árvaház épitése ügyében kiküldött nagy bizottságot. Ez a bizottság fog elsősorban határozni az épités beosztására nézve, valamint abban is, hogy a tervpályázatok milyen határidőre irassanak ki.

— **Halálozás.** Tóth Nándor nyugalmazott vármegyei számvevő aug. 31-én d. u. fél. 6 órakor, életének 57 ik évében elhunyt. Temetése f. hó 2-án d. u. 2 órakor volt a Szent Háromság temető halottas házából.

— **Az aggintézet uj gondnokot kap.** A tanács Ambach József aggintézeti ideiglenes gondnokot saját kérelmére november 1 től állásától fölmentette, Saly Károly helybeli lakost pedig ideiglenes helyettes aggintézeti gondnokká kinevezte.

— **A vármegyéről.** A megyei közigazgatási bizottság szeptember havi rendes ülését f hó. 12-én d. e. 10 órakor tartja.

— **Beirás.** Az iparos-inasiskolánál az 1911—12. tanévre vonatkozólag a beirások szept. 3 án és 8 án d. n. 2 órától estig történnek. Beiráskor minden tanuló rajz- és irószerek beszerzésére 4 koronát tartozik fizetni. Szegénységi bizonyitvánnyal biró iparosmester tanulójáért taneszközökre dijat nem fizet. Egy műhelybe tartozó tanulók együttesen jöjjenek beirásra, mivel csak ezen esetben lehet őket zavar nélkül különböző tanitási napra beosztani. Aki a beirási napokon tul jelentkezik felvételre, azt csak abba az osztályba tudom beosztani, ahol számára még hely kinálkozik, tehát ilyen esetben a tanitási napokra vonatkozó beosztás már nem a mester kivánsága szerint történik. A tanitás szeptember 9-én este 5 órakor kezdődik. Az igazgató.

— **Állatdijazások Fejérmegyében.** A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület a folyó évben a következő községekben rendez tenyészüsző és tehén dijazásokat: Szeptember 11-én Százhalombatta és Érd, szeptember 16-án Diósd és Tárnok, szeptember 19-én Magyaralmás és Csákberény, szeptember 23 án Igar, szeptember 24 én Székesfehérvár, szeptember 25-én Sárosd, szeptember 27 én Zámoly és Pátka.

— **Nem lesz népgyülés.** A szociáldemokrata párt szeptember 3-án d. u. 4 órára engedélyt nyert népgyülés tartására. Napirend: a véderőjavaslat és a választó jog. Általános meglepetésre a gyülés összehivói ma a rend-

őrségen az engedélyezett gyülést visszavonták. A visszavonás okáról mélységesen hallgattak. Mi utánajártunk a dolognak és a következőket sikerült kifirtatnunk. Pénteken éjjel ½12 órakor sürgönyt kapott a helybeli szociáldemokrata párt. A pudapesti pártvezetőség sürgönyözött. Ebben a sürgönyben tiltotta le a központ a népgyülést. A letiltás oka szociáldemokrata részről állitólag az, hogy két-három napon belül oly jelentős fordulat fog beállni a politikai helyzetben, mely a népgyüléseket feleslegessé teszi. Ha tehát a szociáldemokrata orr most jól működött, nagy meglepetésre lehetünk a jövő héten elkészülve.

— **Vizbefult kis fiu.** Zsinka Ferenc 2 éves gyermek Sárbogárdhoz tartozó Kelemenhalompusztán tegnap délután az árokparton virágot szedett apró kis kezeivel s ártatlan játéka közben belecsuszott a vizbe, ahol megfuladt. Szülői gondatlanság látszik fönforogni, miért is a csendőrök megtették a följelentést.

— **Kutásás közben.** Majdnem végzetessé vált szerencsétlenség történt tegnapelőtt délelőtt a Kápolnásnyékhez tartozó csekélyi-szőlőhegyen hol Véber András és apja Véber György velencei lakosok kutat ástak. Munkaközben, mikor Véber András a kutban volt a part leszakadt és a leomló földtömeg sulyos sérüléseket ejtett a szerencsétlen munkáson. Az öreg Véber egy létrán gyorsan lement a kutba s felhozta onnan a veszedelmes helyzetbe került fiát, kinek sérülései igen komolyak. A hatóság meginditotta az eljárást, hogy a szerencsétlenségért nem terhel-e valakit felelősség.

— **Gyilkosság.** A Sárbogárdhoz tartozó Alsótöbörzsök pusztán tegnap este gyilkosság történt. Nagy Imre ottani lakost több részegember agyonverte. A csendőrség a nyomozást meginditotta.

— **Az idei adó.** Folyó 1911. évre az összes adók kivetve és a részletezési adófőkönyvekben tételenként elő vannak irva. Mely körülményt az 1883. XLIV. t.-cz. 36. §-ára tett figyelmeztetés mellett azzal teszünk közzé, hogy adóját mindenki záros határidő alatt adókönyvecskéjében előiratni tartozik, ellen esetben 2 koronától 10 koronáig terjedhető birsággal lesz büntetve. Ezért felhivjuk a város összes adózó közönségét, hogy mindenki adókönyvecskéjét, az adók beirásának foganatosithatása végett a városi számvevőség hivatalos helyiségében, városház földszint 6. számu ajtó, f. évi szeptember hó 4-ik napjától szeptember hó 18-ik napjáig a délelőtti hivatalos órák alatt okvetlenül bemutassa, az uj adózók pedik ugyanott adókönyvecskét szerezzenek.

Délutánonként meleg füstölt husok s friss felvágottak Marschallnál Kossuth-utca.

— **A jogi oktatás és vizsgák reformja.** Jelenleg ez a kultusztárca legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémája. Hogy a szükséges reformterv kivitele gyorsan történhessék annak reudeleti uton való életbeléptetésére is megkapja a miniszter a felhatalmazást.

Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbitására vonatkozó törvényjavaslat egyébként már beterjesztetett a képviselőházba. Abból rövidesen törvény lesz, amely az ügyvédjelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbitja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. A kinek tehát hátralékos jogi vizsgái (szigorlat, alapállamvizsga, ügyvédi) vannak, — saját érdekükben siessenek — mert minden napnyi késedelem esetleg helyrehozhatatlan hibáknak, önvádnak lehet előidézője. Ne áltassa senki magát azzal, hogy a törvény méllányosságot fog gyakorolni, hanem mindazon jelöltek, akiknek jogi vizsgájak (szigorlat, ügyvédi) van hátra exisztenciájuk követelő parancsának tekintsék azt, hogy hátra levő vizsgáikat letegyék. Aki tehát csak teheti fogjon a készülléshez, amelynek egyedül célravezető: időt fáradságot és költséget megtakaritó gyors és biztos módját „A jogi vizsgák letétele" c. munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leirva. Dijmentesen küldi dr. Dobó Kolozsvár, Bolya u. 3.

— **Betörés.** Anélkül, hogy ügybuzgó rendőrségünket a legkevésbbé is hibáztatnánk, meg kell állapitanunk, hogy a székesfehérvári közbiztonság most már tarthatatlan állapotban van. A rendőrlegénység szaporitása égetően sürgős, hallogatni semeddig sem szabad, hisz a betörők és tolvajok látván rendőrségünk csekélyke létszámát, nyakra-főre követik el a gazságaikat anélkül, hogy egy esetben is sikerülne őket elcsiyni. A legújabb betörés pénteken este történt. Réhberger Arnold, a vizvezetékünkön munkálkodó Kissebesi Gránit Kőbánya részvénytársaság mérnöke f. hó 1-én este 10 óra tájban burtelepi lakására hazatérve észrevette, hogy szobájában világosság van. Még nagyobb lett azonban meglepetése, midőn látta, hogy a folyosó ajtaja, melyet ő két órával azelőtt bezárt, nyitva van. A szobában iróasztalának fiókját feltörve találta s abból hiányzott 2100 korona papir és ezüst pénz. Réhberger Arnold a rendőrségen feljelentést tett az esetről, de a meginditott nyomozás eddig még nem vezetett eredményre. Még csak gyanusitott sincs.

— **Állategészségügy.** Nagyperkátán, Kisperkátán és Abán megszünt a ragadós száj és körömfájás. Az utóbbi időben oly gyors egymásutánban szünik e betegség, hogy még reménynünk lehet arra, hogy rövid idő alatt teljesen megszünik az egész megye területén.

Csinosan bútorozott szoba magányos hölgy részére azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatlban.

Egy-két fögimnázium első osztályába járó tanulót ellátásra elfogad egy hivatalnok család. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó szőllő: Urhidán a Gebhardt-féle 3 hold területen jó karban levő szőllő szabad kézből eladó, — tudakozódhatni lehet helyben József-utca 9. sz. a.

Ne hagyja magát megtéveszteni az antiquáriusok nagyhangu hirdetéseitől, mert azok többnyire régi kiadásokat küldenek, melyek az iskolákban nem használhatók. Uj kiadásu tankönyveket a hivatalos jegyzékek szerint legjobban Klökner Péter udvari könyvkereskedőnél vásárolhat.

Ujonnan épült 5 szobás, modern uri lakás, zárt folyosóval, fürdő és cselédszobával a lakás előtt szép kis kerttel, Várkörut 43 szám alatt (a Petőfi-utcával szemben) kiadó.

Székesfehérvár sz. kir. város rendőrkapitányságától.

6973|1912. fk. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott mint az árveréssel megbizott rendőrbiztos ezennel közhirré teszem, hogy a székesfehérvári rkapitányi hivatal mint I-ső foku iparhatóság fenti számu határozatával elrendelte, hogy a **Közgazdasági Bank** kézi zálogházában levő mindazon zálogtárgyak, melyeknek kiváltási határideje f. évi augusztus hó 31-én lejárt, az 1881. évi XIV. t.-cikk 15—20. §§-ai értelmében árverés utján eladassanak.

Ezen határozat következtében a ki nem váltott zálogtárgyakra az árverést folyó évi szeptember hó 14-ik napjának d. e. 10 órájára a helyszinére Rózsa-utca 5. szám alá kitüzöm és erre a venni szándékozókat oly értesitéssel hivom meg, hogy az árverés alá kerülő tárgyak hatósági felügyelet mellett a legtöbbet igérőnek el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés alá kerülő tárgyak az árverés előtti napig meghosszabbithatók, vagy kiválthatók.

Az ezen tárgyakról szóló jegyzék az árverést megelőző 15 napon át alulirottnál a rendorkapitányi hivatalban a hivatalos órák alatt, a zálog-intézetben pedig az üzleti órák alatt betekinthető.

Székesfehérvár, 1911. évi szept. hó 1.

Ambach Géza,
h. rendőrbiztos.

Hirdetés.

Rohonczy István sárbogárdi uradalmában felépült működtégla-gyár és ezzel kapcsolatban a gőz-fürdő is és 1911. évi szeptember hó 15-én megkezdi müködését.

A működtéglát venni szándékozók jelentekezzenek meg akár személyesen, akár levélileg a gyár irodájában.

A működtéglának eladási ára csak 45 kor., ez a tégla vidéki megrendelőnek vasuton ingyen lesz szállitva.

A működtégla quarcos homokból hydrát mészből és cementből össze kevert anyagból készül. A cement azért adatik hozzá, hogy a működtéglát még jobban meg keményitse, mint a 80 métermázsás sulyzó.

A cél el is van érve, mert a működtéglát csak igen nagy erő kifejtéssel lehet széjjel törni, de ha el törik is, ott törik el a hol az erös ütés érte és nem törik több részre, mint a legjobb anyagból készült tégla is, hanem csak két részre törik.

Építkezés közben a működtéglából, lehet mondani, hogy egy kicsinyke darab tégla sem veszelődik el.

A működtéglának az a kiváló előnye van az agyagtéglák fölött, hogy összes szemcséi annyira össze vannak szoritva, hogy ez által a tégla oly nagy keménységet kap, hogy erőszak nélkül azt nem csak megrongálni nem, de megsérteni sem lehet.

A működtéglából készült falat nem szükséges bemalterozni nagy foku keménységénél fogva sem, de azért sem, mert a téglának oly kellemes szürke szine van, mint a vadgalambnak.

Ezekből láthatja minden olvasó, hogy a működtégból épiteni nagyon gazdaságos, annál is inkább, mert az épitő a homokon és mészen megnyeri a tégla árát.

A működtéglából nem szabad vastagabb falat épiteni egy tégla hosszánál, mert ilyen vastag fal, a téglák nagy keménységénél fogva, elbir 2 emeletet.

A működtégla járdának használva aranyat ér, mert a járó-kelők nem képesek az erős téglákat elkoptatni, tehát a járdát sohasem kell javitani.

Miután a működtéglának a szélei nagyon simák, a tégla pedig nagyon kemény, tehát sokkal kevesebb malter szükséges az ezekből épitendő falakhoz, mint az agyagból épitendőkhöz.

Kőfaragó-üzlet és nagy

sirkőraktár

Székesfehérvár, József-utca 19.

Hol mindenféle uti feszületek, **gránit** és **márványból** készült sirkövek jutányos árban és szép kivitelben kaphatók.

Számos pártfogást kér

Rákos Ferenc,
kőfaragó.

00000506

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Szögyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,

Ferenc József-kabát,

köpenyek (havelok)

bőrkabátok, utazóbundák, raglan-felöltők, kabátok.

Keil-lakk

„Keil-Lakk"-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló ugy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kin,
Barna, vagy porszürke szin,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk" legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha „fehér Keil-Lakk"-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk" azurkék,
Kertibutort fessünk zöldre,
Gyermekeknek örömére,
„Keil-Lakk"-ból van minden szin,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk"!

Mindekor kaphatók:

Flits Pál és **Langráf Gábor és Fia** cégnél, **Székesfehérvárott.**

Bicske: Keller Szilárd. Sárbogárd: Braun Miksa. Devecser: Böhm József. Dunaföldvár: Johann Stauber. Veszprém: Bakos Kálmán.

Mindenféle használt

iskolai könyvek

mig a készlet tart

bekötve féláron

kaphatók

KAUFMAN PÁL

könyvkereskedésében

Székesfehérvár, Kossuth-utca 9.

(Árpádfürdővel szemben.)

Uj könyvek is kaphatók

Használt iskolai könyvek megvétetnek, vagy becseréltetnek.

Iskolai könyvek gyorsan és olcsón köttetnek

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váczi-körút 68,

által a legjutányosabb árak mellett ajánltatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóherecséplők, tisztitó-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kévekötő-aratógépek, szénagyüjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecskavágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes szőlőlékek, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Tiszta nyersanyagok!

Tiszta gyárak!

A SCHICHT-„SZARAAS" MOSÓSZAPPAN a legjobb gondosan megválogatott és tisztitott nyersanyagokból készül. Nemcsak hogy minden készülék, kazán és gép, hanem a gyári helyiségek is a lehető legtisztábban vannak tartva, hogy igazán csakis teljesen tiszta szappan kerüljön ki a gyárból. A SCHICHT-„SZARVAS" MOSÓSZAPPAN tisztasága és utól nem ért jó minősége évtizedek tapasztalatainak eredménye.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONYDICSÉRET" mosókivonat.

Tiszta szappan!

Tiszta ruha!

A ruhát csak ugy lehet kifogástalan fehérre mosni, a nélkül, hogy az megrongálódjék, ha teljesen tiszta, hamistatlan szappant használunk. Mi 25.000 Koronával szavatolunk azért, hogy a SZARVAS védjegyü SCHICHT-SZAPPAN teljesen tiszta és mentes minden káros alkatrésztől. Az ujabb időknek minden vivmányát és a tudomány és technika terén jelentkező találmányt felhasználunk arra, hogy a SCHICHT-„SZARVAS" MOSÓSZAPPAN gyártását a legolcsobbá tegyük. Tökéletesitésén folyton dolgozunk.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONYDICSÉRET" mosókivonat.

00000507

NIGRIN
(Fernolendt)
a legjobb cipőkrém
Mindenütt kapható!
A bécsi vadászati kiállitason arany éremmel kitüntetve

VÉDJEGY.
Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusitói ezen védjegyről ismerhetők fel.
ERETI SINGER VARRÓGÉPEK
Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusitói ezen védjegyről ismerhetők fel.

FIGYELEM!
Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusitanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER- és varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjegygye eliátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.
varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2.
— SZÉKESFEHÉRVÁR. —
Nádor-utca Töltényi-féle ház.

Hirdetések, jutányosan felvétetnek a kiadó hivatalban. Szent István-tér 1.

Székesfehérvári utmutató.

Füszer:
FLITS PÁL FIA
füszer és csemege üzlete
Nádor-utca 4.

SZIGETHY TESTVÉREK
közvetlen kávébehozatala és füszer csemege kereskedők
Kossuth-utca.

Keresztény fogyasz. szövetkezet
Szögyény Marich-utca.
Fiók üzlet Zámoly-utca.

BRUZSA GYŐZŐ
füszer, festék és liszt kereskedő
Széchenyi-utca 58 sz.

Ifj. GRÜNSCHNEK JÁNOS
füszer-, liszt-, vegyeskereskedése
Szfehérvár, Halász-utca 1.

Cukrász:
BINDER GYULA
Városház-tér 5 sz.

Divat:
Keresztes Zsigmond
divat áruháza
Városház-tér.

FALVAY FERENCZ
úri és női divat
Kossuth-utca.

KOVÁTS ANTAL
úri és női divat
Városház-tér.

VARGA ISTVÁN
női szabó műterme
Jókai-utca 20 sz.

Singer Co. varrógép részvénytársaság
ajánlja eredeti varrógépeit
Nádor-u. Töltényi-féle ház.

Rehorska Vilmos
műfestő és vegytisztitó intézet
Uzlet: Haltér 1.
Telep: Tobak-utca 21 sz.

PAPP KÁROLY
utóda Szlatkovszky József müselyem festő vegytisztitó intézete
Üzlet: Városház-tér 5 sz.
Telep: Palotai-utca.

AUERBACH JÓZSEF
mosó intézete
Jókai-utca 19 sz.

NAGY IGNÁCZ
mosó intézete
Lakatos-utca 10 sz.

Férfiszabók:
KISS ANTAL
Kossuth-utca 4 sz.

Cipészek:
POLLÁK REZSŐ
férfi és nő cipész
Nádor-utca 7.

Fürdő:
ÁRPÁD-FÜRDŐ
Kossuth-utca.

Különfélék:
PETE GYULA
fényképész
Várkor-ut 28 sz.

KLÖKNER PÉTER
cs. és kir. udvari könyv, zenemű, papir és fényképező cikkek kereskedése.
Nádor-utca.

HEILMAN SÁNDOR
könykötészete
Szent Imre-utca 1.

HEIN MÁRTON
hangszerkészitő
Kossuth-utca 2 sz.

PAPP LÁSZLÓ
vaskereskedő
Szögyény Marich-utca 1.

IZINGER KÁROLY
szijgyártó
Kossuth-utca 5.

KÜMMEL BÉLA
mű és kereskedelmi kertészete
Kossuth-utca.
Telep: Kert-utca.

BAKOS JÓZSEF
kádármester
Malom-utca 6 sz.

KOVÁCS GYÖRGY
kocsigyártó
Fazekas-utca.

GERVEIN MIHÁLY
kovácsmester.
Készit mindennemü új és divatos kocsikat.
Vörösmarty-tér 1.

KŐNIG KÁROLY
késmüves és köszörüs
Városház-tér.

KŐNIG JÓZSEF
késmüves és köszörüs
Kossuth-utca 7.

Vendéglők és kávéházak:
BARNAI IGNÁCZ
Magyar Királyhoz cimzet kávéháza és szállodája
Nádor-utca.

GÁRDOS ZSIGMOND
„Korzó kávéház"
Nádor-utca.

IFJ. HÉJJ IMRE
Arany Ponty vendéglős
Haltér 3 sz.

KUNTLER JÓZSEF
beszálló vendéglős
Palotai-utca 33 sz.

Épitők:
SZABÓ JÓZSEF
épitési irodája
Várkör-ut 43 sz.

Vanka Testvérek
ácsmesterek
Palotai-utca 71 sz.

STREIT JÓZSEF
ácsmester
Palotai-utca 57—59 sz.

KISS KÁROLY
épitési irodája
Szűmőrce-utca 10.

PEHAKKER ANDRÁS
épitési vállalkozó
Csonka u. 9 sz.

Asztalosok:
FÜSTÉR LAJOS
mű asztalos
Megyeház-utca 15 sz.

BODA GYULA
épület és butor asztalos
Lövölde-utca 12 sz.

Lakatosok:
KIL JÁNOS
épület és műlakatos
Ősz-utca 21 sz.

KOVÁTS JÁNOS
géplakatos műhelye
Haltér 9 sz.

Festők:
GERLITS JÓZSEF és FIA
szóbafestő és mázoló
Jókai-utca 2 sz.

Schmöltz László
cim-, szobafestő és mázoló
Vásár-tér 17. sz.

GUTMANN L. ÉS FIA
szoba, cim-cimer és fanemüfestő.
lakik Kégl György-utca 7.

Temetkezés:
HERMANN KÁROLY ÉS TÁRSA
„Kegyelet" temetkezési vállalat
Kossuth-utca

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.

00000508